

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

X. De Electione per viam Inspirationis vel quasi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

enit: condita tamen in ita iudicio Apostolico submitti, eorumque executionem, donec à sede & auctoritate Apostolica confirmetur, omnino suspensionem esse, voluit ac præcepit.

ARTICULUS X.

De Electione per viam Inspirationis vel quasi.

SUMMARIUM.

161. Electionum Forma olim diversa:
 162. Hodie tres sunt.
 163. Prima per Inspirationem Divinam,
 164. Vel quasi- Inspirationem:
 165. Cui in Regularium electionibus hodie locus non est.

161. **E**cclesiis, Pastore viduatis ac vacantibus, prælatos præficiendi non eundem semper modum in Ecclesia observatum, supra dictum est n. 13. Electionum etiam, postquam clamore & consensu populi excluso ipsis Ecclesiarum Capitulis permixta ac stabilita sunt, c. 1. c. Cum terra 16. &c. non unam eandemque, sed pro temporum & locorum varietate varias Formas adinvenitas, c. Quia propter 42. pr. insinuat; nam & per sortes, c. Ecclesia 3. de sortileg. & per calculos, fabas, lupinos &c. in urnam aut ad id destinatum vas coniectos, celebrari consueverunt. Ex quibus eligendi modis; malitiosorum hominum fraude plerumque excogitatis & sensim introductis, cum gravia incommoda & pericula Ecclesiis imminere usu comperit, illarum indemnitati & utilitati

prospiciens Innocentius III. in Concilio Lateranensi c. Quia propter cit. pr. illis rejectis, Canonice electionis Formam triplicem in posterum observandam proposuit, scilicet Inspirationem, Scrutinium & Compromissum: quarum Formarum primam immediatè à Deo: alteram Divino instinctu à Canone: postremam ab homine proficiendi, asserit Hostiens. in cit. n. 5.

Inspiratio Divina, aliquando verè, aliquando quasi à Deo esse: & vera quidem inspiratio dari dicitur, quando certa persona Ecclesiæ præficienda per veram Dei revelationem designatur: quomodo S. Mathias in Apostolatu Jude proditori successus est, Actor. cap. 1. & S. Nicolaus adhuc laicus in Episcopum electus: S. Severus ex lanificio ad Archiepiscopatum, & S. Ambrosius necdum baptizatus ad Mediolanensem Ecclesiam assumpti perhibentur post can. Statutum 7. §. His omnibus dist. 61. Atque huiusmodi electionis, peccatis nostris impeditibus, nunc adeò rara exempli sunt; ut per commentum dici soleat, columbam, cujus indicio quondam eligebantur Archiepiscopi Ravennates, à collo interfectam, teste Joan Andr. n. 4. Quia propter cit. n. 40. Si quando autem talis aliqua electio daretur, & de inspiratione sive revelatione Divina ritè constaret, ulteriori humana confirmatio non indigeret; cum, quæ spiritu Dei geruntur, sub lege non sint, can. Dna 19. q. 2. Baius de Elect. p. 3. cap. 16. n. 1.

Quasi. Inspiratio dari censetur, quando, nullò præcedente tractatu vel disputatione de certa persona, electores in loco solito congregati unanimiter, vel simul vel, unò aliquem nominante, electi qui omnes in eum sine contradictione aut hæsitacione statim consentiunt & con-

conclamant, *Glossa initio in c. Perpetuo 7. in 6.* quia ita concors consensus proficisci præsumitur ex intuitu Spiritus sancti, qui unitatis & concordie est auctor, *can. Schisma 24. q. 1.* atque hujusmodi per quasi inspirationem Electio, quia eam à Deo esse certò non scitur: sed ex concordia & animorum unione solummodo præsumitur, subjacet legi & potestati Ecclesiasticæ, ipsam non tantum confirmanti, sed ejus confirmationi præmittenti cognitionem, an revera ab omnibus simul congregatis: nullò vel tantum generali, & non speciali tractatu de certa persona assumenda: nullà conspiratione, sollicitatione, disputatione aut contradictione præcedente: nullà fraude, promissione vel labe simoniacâ interveniente, liberè & spontè sit facta, *Idem n. 3. & 6. & Fagnanus in c. Quia propter cit. n. 29.* qui tamen *n. 25.* & ante ipsum *Garcias de Benef. p. 5. cap. 4. n. 204.* monent, hujusmodi electionis usum cum tempore remotum ab Electionibus Regularium: in quibus eligentium vota secreta esse, & nunquam publicari, voluit Concilium Tridentinum *sess. 25. cap. 6. de Regul.* quò decretò electionem per quasi inspirationem, respectu Abbatiarum & cæterarum prælaturarum Regularium, sublatam à Card. ejus Concilii Interpp. Congregatione iteratò declaratum, testes sunt *Barbosa in cit. cap. 6. n. 15.* & *Passerinus de Electione cap. 1. n. 59.* Contrarium tamen sustinet *Laiman Q. 2. Canon. de Elect. q. 230.* & à Declarationibus abstrahendò, facile defendi censet *Engel hic n. 33.* cum; quòd *cit. S. Synodi decretum explicari possit de electione per Scrutinium: tum verò; quòd in electione per quasi inspirationem, hoc ipso; quòd unanimi omnium consensu fiat, cesset ratio periculi inimicitiarum & similibus incommodorum: propter quæ*

vota secreta esse, S. Synodi PP. voluerunt. Sed, etsi hoc ita sit, standum est declarationibus, si authenticas esse constet.

ARTICULUS XI.

De Electione per viam Scrutinii.

SUMMARIUM.

166. In Scrutinio ab electoribus congregatis,
 167. Tres scrutatores expressè,
 168. Vel tacitè assumpti,
 169. (Etiã sine Præside)
 170. Secretè & Singillatim,
 171. In loco ab aliis remoto exquirunt eligentium vota:
 172. Quæ esse pura & certa:
 173. Non ab aliquo futuro aut incerto pendere debent.
 174. Eadem in scriptis redigenda,
 175. Et publicanda sunt;
 176. Ut, factâ regulariter triplici Collocatione,
 177. Secundùm majora & saniora,
 178. Formatum electionis decretum, promulgetur.
 179. In electione locus non est variationi:
 180. Nisi scrutinium nondum publicatum,
 181. Vel sequi ex eo nequeat electio communis,
 182. Vel eò nominatus juri suo renuntiet,
 183. Vel jure ineligibilis sit.
 184. In eadem locum non habet accessus ad minorem:
 185. Imò etiam ad majorem partem:
 186. Nisi electio adstricta non sit ad formam c. Quia propter 42. præscriptam:
 187. Quæ